

Makine ihracatı 18,5 milyar dolara ulaştı

Türkiye'nin ocak-ağustos döneminde makine ihracatı yüzde 0,3 artarak 18,5 milyar dolara çıktı. Sektör, birim ihracat fiyatını 8 dolar ile rekor seviyeye taşırken, tonajdaki daralma fiyat artışıyla dengelendi.

Makine İhracatçıları Birliği'nden (MAİB) yapılan açıklamada, ocak-ağustos (8 aylık) dönemi makine imalat sektörü verileri paylaşıldı.

Verilere göre, söz konusu dönemde serbest bölgeler dahil toplam makine ihracatı yüzde 0,3 artışla 18,5 milyar dolara ulaştı. Kilogram başına ortalama ihracat fiyatlarını 8 dolar gibi tarihi bir

seviyeye yükselten sektör, dolar bazında yaşanan yüzde 7,7'lik fiyat artışıyla tonaj olarak yüzde 6,9'luk daralmayı karşıladı.

İhracat birim fiyatlarının 8,3 dolar ile bu yılın zirvesini yaptığı ağustos ayında, miktar olarak yaşanan yüzde 12,3 daralma nedeniyle makine ihracatı önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,4 azaldı. Ağustostaki bu veriye rağmen, ihracatın 28,3 milyar dolar ile tarihi zirvelere yakın seyrettiği son 12 aylık dönemde, makine ihracatında gerileme yaşanmadı.

Son aylarda yeniden yükselişe geçen Almanya'ya makine ihracatı, ağustosta yüzde 6,6 artış sağlayarak 8 aylık dönemde 2 milyar doları geçti. Ağustosta ABD pazarında yüzde 10,2'lik düşüş olsa da ocak-ağustos toplam verisinde ABD'ye ihracat yüzde 2'lik artışla pozitif bölgede kaldı.

Romanya, Fas ve Ukrayna gibi makine sektörü açısından en büyükler arasında yer almayan alternatif pazarlarda yüzde 10'ları aşan artışlar kaydedildi.

Ağustos ayında deri işleme makineleri ve ambalaj makineleri oransal olarak en fazla artış sağlayan alt sektörler olurken, en yüksek oranda düşüş ısıtıcılar ve fırınlar ile yük kaldırma, taşıma ve istifleme makinelerinde gözlemlendi.

Yılın 8 aylık döneminde en büyük ihracat kalemleri yüzde 1,8 artışla evsel ve endüstriyel soğutma makineleriyle yüzde 5,8 artışla içten yanmalı motorlar ve aksamaları oldu.

İHRACATTAKİ BİRİM FİYATLAR TARİHİ ZİRVEDE

Açıklamada görüşlerine yer verilen Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu, yılın ikinci yarısında, Avrupa'daki canlanmadan yararlanmanın ihracat için önemine dikkati çekti.

Karavelioğlu, tarife karmaşasının yıl bitmeden durulacağı beklentisinin küresel talep ritmini hızlandırırken makine gibi teknoloji yoğun sektörler için yeni bir rekabet döneminin kapısının aralandığını ifade etti.

Gümrük tarifelerindeki artışlar ve ürün niteliğine ilişkin çapraşık birçok mekanizmanın ihracat rotalarını ve müşteri profilini değişime zorladığını aktaran Karavelioğlu, "Geleneksel pazarlarda keskinleşen rekabet, imalatçı ve tedarikçi arayışlarını nispeten düşük riskli ülkelere kaydırıyor. Ötelenmiş yatırım planlarının hızla gözden geçirildiği ve makine siparişlerinde iyileşmenin başladığı bu dönemde, Türkiye otomasyona ve tesisleşmeye elverişli üretim çeşitliliği, çabuk teslimat ve nitelikli servis kabiliyeti ile öne çıkacaktır. Önceliklerimiz kısa vadede siparişleri konsolide etmeye dönük operasyonel çevikliği sağlamak, orta vadede ise pazar çeşitliliğiyle teknoloji yoğun ürünlerimize talebi artırmak olmalı."

"Yeni dönemde işletmeler, ihracat stratejilerini fiyat rekabeti yerine tedarik güvenliği, yüksek kalite standartları ve sürdürülebilirlik vaatleriyle farklılaşma üzerine kurmalı." diyen Karavelioğlu şöyle devam etti:

" Sayıları 169'a ulaşan AR-GE merkeziyle bu alanda Türkiye'de lider olan sektörümüz, bunların büyük kısmını en çok AR-GE harcaması yapan ilk 500 arasına sokarak tam bir rol model oluşturmuştur. Teknoloji seviyemizdeki yükselişi, ihracat birim fiyatlarımızdaki tarihi seviyelerden de okuyabiliyoruz. Türkiye'nin dış ticaret kompozisyonu içinde farklılaşarak, ihracattaki artışımızı miktarla değil fiyatla sağlamış olmamızı, ölçeklerimizi yeniden büyüteceğimiz vakit sıçrama yapacağımız ümidi ile 2025'in önemli kazanımlarından biri olarak yorumluyoruz."

AVRUPA TEKNOLOJİ YOĞUN ÜRETİME DÖNÜYOR

Kutlu Karavelioğlu, karşılıklı çerçeve anlaşmaları ve tarifeler gibi, piyasa güvenliğini sağlayan düzenleyici adımların küresel ticaret akışı üzerindeki etkisini artırmasının Türkiye için yeni fırsatlar oluşturduğuna işaret etti.

Rusya-Çin yakınlığına karşı daha fazla uluslararası ortak arayan ve teknolojik egemenlik odağıyla Avrupa merkezli üretime yönelme sancıları çeken AB için Türkiye'nin özellikle makine imalatında standartlar ve kalite üzerinden sağlanan yüksek seviyeli entegrasyon sayesinde daima stratejik bir ortak olduğunu aktaran Karavelioğlu, şunlara dikkati çekti:

"Üretiminin büyük kısmını tedarik zincirlerine bağlayarak geliştirdiği bilgiyi tehlikeye atan Avrupalı şirketler, şimdilerde bilgi yoğun üretimden teknoloji yoğun üretime geri dönmeye çabılıyor. Ancak girişimcilik, yenilikçilik ve genç nesillerin sanayiye olan ilgisizliği gibi can alıcı sorunlarını çözebileceğinden emin olamadıklarından, Türkiye gibi güvenilir bir paydaşa duydukları ihtiyaç her geçen gün daha belirgin hale geliyor. Ticaretinin kısıtlandığı durumlarda Türkiye'yi bir köprü veya kaçış noktası olarak da görmüş AB'nin, rüzgarların yön değiştirdiği günümüzde makine sektörümüzü ithalat ısı haritası üzerinden radarına almış olmasını yadırgamakla birlikte, fevkalade ciddiye alıyoruz."

"Böyle bakınca, makine sektörü için Çin menşeli tek tedarikçili yaklaşımdan uzaklaşıp yerli kapasiteyi artırmak, teknoloji, AR-GE ve üretim verimliliği yatırımlarımıza ara vermeksizin AB'nin bütün ihtiyaçlarına cevap verebilecek imalatçı profilini geliştirmek hayati bir öncelik haline geliyor." ifadelerini kullanan Karavelioğlu, "Bu gelişmelerin zorunlu kıldığı bir başka nokta da Batı ülkelerinde başlıca tedbir konusu haline gelen Çin'in, Türkiye'deki makine imalat yatırımlarını artırarak yerleşmesi gereği. Bu hem güncel temmuz verisine göre ABD'ye ihracatı yüzde 30 azalan Çin için hem de dolaylı ticaretin ek tarife riski taşıdığı Türkiye için artan bir zorunluluk." yorumunu yaptı.

AB'NİN TEMEL STRATEJİSİ ENERJİ BAĞIMLILIĞINI AZALTMAK

Kutlu Karavelioğlu, Birleşik Krallık'ın ayrılmasıyla önemli bir askeri ve ekonomik güçten mahrum kalan ve ABD-Çin ekseninde teknolojik egemenliğini koruyabileceği tartışmalı hale gelen AB'de, ana stratejinin savunma kapasitesinin artırılması ve enerjide bağımlılığın azaltılması üzerine yeniden yazılmakta olduğunu ifade etti.

GSYH ikinci çeyrek tahminine göre, sanayi sektöründe gözlemlenen yüzde 6,1'lik büyümenin sıkı para politikasının etkilerinin azalması beklentileriyle de ilişkili olduğunu belirten Karavelioğlu, "PMI verilerine göre imalat sanayindeki daralmanın 16 ayı geride bıraktığı, makine sanayisinde yüzde 66,4'e kadar gerileyen kapasite kullanım oranlarının imalat sanayisinde yüzde 73,5 ile

2023 mart sonrası en düşük seviyeye indiği bu dönemde sabit sermaye yatırımlarında yaşanan yüzde 8,8'lik büyüme, dezenflasyon politikalarının asıl yükünü sırtlayan üretim ve yatırım ortamında temellerin sağlam kaldığına yorulabilir. Fakat üretimin yüzde 5,6 düştüğü yılın ilk 7 ayında, tüm sanayi kolları içinde en fazla daralan sektör en yoğun ithalata maruz kalan makine imalatı oldu." dedi.

"Yine imalat sanayisinde ÜFE'nin aylık ortalama yüzde 2,8 arttığı ilk 6 ayda, makine sektöründe bu oran yüzde 13,4'ü buldu." diyen Karavelioğlu sözlerini şöyle tamamladı:

"KOBİ ölçeğinde niş teknolojiler geliştirerek rekabetçi olmayı başarmış makine imalatçılarımızın aldığı hasarın nihayet temele kadar inmemesi için para ve kredi politikalarının seçici biçimde gevşemesi ve hatta yerli üretimin sürdürülebilir finansmanına yönelik özel tedbirlerin geliştirilmesi gerekiyor. İç talebin yerli imalatçının lehine toparlanmasının ve dış talepteki iyileşmenin, makine sanayisini yeniden büyüme patikasına bir yıldan önce sokamayacağı öngörülerini ise ihracat gelirlerine ve finansman giderlerine yönelik her türlü sektörel tedbiri acil hale getiriyor."